

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Řízení o náhradu škody způsobené zvěří

V řízení o náhradu škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nelze lovem snižovat (§ 34 odst. 3 zákona o myslivosti č. [23/1962](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), jedná před soudem za stát Ministerstvo financí ČR jako orgán, jehož se věc týká (§ 21 odst. 2 OSŘ)

V řízení o náhradu škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nelze lovem snižovat (§ 34 odst. 3 zákona o myslivosti č. [23/1962](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů), jedná před soudem za stát Ministerstvo financí ČR jako orgán, jehož se věc týká (§ 21 odst. 2 OSŘ).

Z odůvodnění.

Soud prvního stupně rozsudkem ze dne 24. 9. 1996 sp. zn. 5 C 640/95 zamítl žalobu o zaplacení 72 700,- Kč s příslušenstvím a rozhodl o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky. Rozhodl tak o nároku žalobce na náhradu škody, kterou mu způsobil rys ostrovid usmrčením dvaceti ovcí. Soud dovedl, že rys ostrovid je zvěří, jejíž početní stavy nemohou být lovem snižovány, a ačkoliv podle ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. [23/1962](#) Sb., o myslivosti, ve znění zákonů č. [146/1971](#) Sb., č. [96/1977](#) Sb., č. [143/1991](#) Sb. a č. [270/1992](#) Sb. (úplné znění vyhlášeno pod č. [512/1992](#) Sb.) - dále jen "zákon o myslivosti" - za škody způsobené takovou zvěří na objektech vymezených v ustanovení § 34 odst. 1 písm. a), b) zákona o myslivosti odpovídá stát, za škody na domácím zvířectvu se tato odpovědnost nevztahuje. Protože právní povinnost ve smyslu ustanovení § 420 ObčZ neporušil žádný z žalovaných, kteří byli v hlavičce rozhodnutí označeni jako 1) Ministerstvo zemědělství ČR, 2) Ministerstvo životního prostředí ČR a 3) Ministerstvo financí ČR, neshledal soud nárok důvodným.

K odvolání žalobce odvolací soud usnesením ze dne 26. 5. 1997 sp. zn. 6 Co 2888/96 rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Vyslovil závazný právní názor, že ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti dopadá i na škody způsobené na plodinách či na živočiších. Za situace, kdy je prokázán vznik škody, její výše a i to, že za škodu odpovídá stát, musí být vyřešena otázka, kdo za stát má jednat. Soud prvního stupně přitom v hlavičce rozsudku i ve výrokové části za žalované nesprávně označil jednotlivá ministerstva jako účastníky řízení, ačkoliv žalobce se náhrady škody domáhal vůči České republice, za kterou buď ministerstva nebo případně okresní úřad jako orgán státní správy v řízení jednájí.

Soud prvního stupně rozsudkem ze dne 24. 2. 1998 sp. zn. 5 C 640/95 uložil žalované České republice - Okresnímu úřadu v P. povinnost zaplatit žalobci 72 700,- Kč s příslušenstvím a nahradit žalobci náklady řízení. Dovedl, že byl prokázán vznik škody na ovcích žalobce v žalované výši, jakož i to, že škoda byla způsobena kočkovitou šelmou - rysem ostrovidem. Za škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nemohou být lovem snižovány, odpovídá podle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti stát, přičemž zákon zmocňuje ministerstvo financí, ministerstvo zemědělství a ministerstvo životního prostředí k vydání obecně závazného předpisu, kterým by byly stanoveny podrobnosti této odpovědnosti. Skutečnost, že tento prováděcí předpis nebyl dosud vydán, nemůže jít k tíži navrhovatele. Za této právní úpravy soud prvního stupně dospěl k závěru, že za stát v takovém případě jedná okresní úřad, v jehož územním obvodu došlo ke škodné události, a to podle ustanovení § 2 a 5 odst. 2 zákona č. [425/1990](#) Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění předpisů pozdějších. Jako žalovaní byli v hlavičce rozsudku označeni 1) Česká republika Ministerstvo zemědělství ČR, 2) Česká republika - Ministerstvo životního prostředí ČR, 3) Česká republika Ministerstvo financí ČR a 4) Česká republika

- Okresní úřad v P. Okresní soud v souvislosti s tím vyložil, že žalován je jediný žalovaný - Česká republika, která je zastoupena několika orgány, proto odpadá zamítnutí žaloby proti ministerstvům, která ve sporu jednala za tentýž stát.

Odvolací soud k odvolání žalovaného rozsudkem ze dne 23. 6. 1998 sp. zn. 6 Co 1145/989 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve znění, že částku 72 700,- Kč s příslušenstvím je povinen zaplatit žalovaný ČR - Ministerstvo financí ČR, stejně označenému žalovanému uložil i povinnost k náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů a připustil v této věci dovolání. Shodně se závěry soudu prvního stupně dovodil, že projednávanou škodu podle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti hradí stát, tedy Česká republika. Ta je způsobilá být účastníkem řízení, avšak samostatně jednat před soudem může jen ve spojení se státním orgánem, jehož se věc týká. Prováděcí předpis upravující bližší odpovědnost státu za uvedenou škodu dosud vydán nebyl a na žalobci nelze požadovat, aby vydání tohoto předpisu vyčkával či aby sám posoudil, kdo za stát má před soudem jednat, proto je na místě připustit pluralitu orgánů zastupujících stát. Odvolací soud nepovažoval za takový orgán Okresní úřad v P., neboť náhrada škody se hradí v penězích a jestliže prováděcí předpis nestanoví, kdo má za stát hradit škodu, je takovým orgánem Ministerstvo financí ČR jako orgán spravující státní finance a státní pokladnu podle § 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Analogicky lze použít i ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. Otázky, který subjekt má v daném případě za stát jednat a zda lze aplikovat ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti, považoval odvolací soud za otázky zásadního právního významu a připustil ohledně nich dovolání.

Žalovaná Česká republika - Ministerstvo financí ČR v dovolání vytýká odvolacímu soudu, že věc nesprávně posoudil z hlediska právního. Problematika týkající se myslivosti spadá podle zákona č. 2/1969 Sb. do kompetence ministerstva zemědělství a ministerstva životního prostředí, nikoliv ministerstva financí. Podle dovolatelky není rozhodující, že náhrada škody má finanční charakter, neboť při takovém výkladu by nebylo rozdělení kompetencí mezi jednotlivá ministerstva a ústřední orgány nutné a náhrady škody zatěžující státní finance by tak vždy spadaly do působnosti ministerstva financí. Dovolatelka dále vytýká odvolacímu soudu analogické použití zákona č. 82/1998 Sb., který je účinný až od dubna 1998, zatímco projednávaná škoda nastala v roce 1995. Podle dovolatelky lze roztrhání dvaceti ovcí rysem ostrovidem považovat za mimořádnou událost, na kterou pamatuje ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 425/1990 Sb., a tedy je namístě, aby za stát jednal Okresní úřad v P. Navrhla proto, aby rozsudek odvolacího soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ministerstvo zemědělství ČR v dovolání dovozuje, že na daný případ ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti nedopadá. Uvádí, že ustanovení 34 odst. 1 písm. b) tohoto zákona je sankcí za nesprávné hospodaření v honitbě, ustanovení § 34 odst. 2 pokrývá odpovědnost osob vykonávajících právo myslivosti v oboře a ustanovení § 34 odst. 3 zákona se stejně jako ustanovení § 34 odst. 1 písm. b) zákona vztahuje jen na škodu vzniklou na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo na lesních porostech. Tento závěr lze učinit i na základě porovnání právní úpravy se stavem před novelou účinnou od 1. 6. 1992, kdy současná úprava nezná pojem "jiná škoda", jako tomu bylo v úpravě předchozí. Spornost ustanovení nemohla být odstraněna vyhláškou, neboť uložení povinností či omezení občanům by bylo v rozporu s Ústavou České republiky.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a OSŘ) po zjištění, že dovolání byla podána včas, přezkoumal napadený rozsudek odvolacího soudu podle § 242 OSŘ a dospěl k závěru, že dovolání žalované, jež je přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. b) OSŘ, není důvodné a že Ministerstvo zemědělství ČR je podalo jako osoba neoprávněná.

Podle ustanovení § 21 odst. 2 OSŘ za stát před soudem jedná pracovník toho státního orgánu, jehož se věc týká, nebo pověřený pracovník jiného státního orgánu.

Není pochyb o tom, že žalobce směřoval svůj nárok vůči státu, který je samostatným subjektem občanskoprávních vztahů, odlišným od státních orgánů a organizací, jenž je v soudním řízení označován názvem státu (Česká republika) s dalším uvedením orgánu, který za stát (jeho jménem) jedná. Pokud zákon výslovně označuje více odlišných orgánů, které jsou oprávněny za stát jednat, je třeba v případě odpovědnostního vztahu vyjádřit míru odpovědnosti připadající na ten který resort, i když jde například o škodu, za níž odpovídá jako jediná odpovědná osoba Česká republika. V řízení o nárocích posuzovaných podle právního předpisu, jenž jednoznačně nestanoví, kterého státního orgánu se věc týká, přináší rozhodnutí soudu ve věci samé zahrnující kladné posouzení způsobilosti účastníka být účastníkem řízení a jeho procesní způsobilosti jako podmínku řízení současně i řešení otázky, kdo má za stát jednat ve smyslu ustanovení § 21 odst. 2 OSŘ.

V posuzovaném případě soudy obou stupňů považovaly za jedinou žalovanou Českou republiku - stát, za nějž má jednat státní orgán, jehož se věc týká. Vzhledem ke znění § 34 odst. 3 zákona o myslivosti, které v podrobnostech o odpovědnosti státu za škodu odkazuje na prováděcí předpis, jenž dosud nebyl vydán, umožnily oba soudy, aby se řízení účastnily a za žalovanou jednaly čtyři státní orgány - Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Ministerstvo financí ČR a Okresní úřad v P. Oba soudy zároveň dovodily odpovědnost státu za škodu vzniklou žalobci podle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o myslivosti (z tohoto pohledu je druhé rozhodnutí odvolacího soudu rozsudkem potvrzujícím, nikoliv měnícím), rozdílně však posoudily otázku, kterého resortu se věc týká. Zatímco soud prvního stupně přisoudil věc do kompetence Okresního úřadu v P., odvolací soud dovodil, že v řízení o nároku na náhradu škody způsobené žalobci jedná za stát ministerstvo financí. Právě tento právní závěr žalovaná prostřednictvím Ministerstva financí ČR napadá dovoláním a dovozuje, že zmíněný druh odpovědnosti do kompetence tohoto resortu nespadá. Správnost uvedeného závěru odvolacího soudu je zároveň rozhodující pro posouzení, zda ministerstvo zemědělství je oprávněno podat proti rozsudku dovolání.

Dovolatelce lze přisvědčit v tom, že obecně náleží myslivost do resortu ministerstva zemědělství a ministerstva životního prostředí, neboť podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. [2/1969](#) Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění předpisů pozdějších (dále jen "kompetenční zákon"), je ministerstvo zemědělství kromě jiného i ústředním orgánem státní správy lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků, a podle § 19 odst. 2 téhož zákona je ministerstvo životního prostředí ústředním orgánem státní správy pro myslivost, rybářství a lesní hospodářství v národních parcích. Podle ustanovení § 4 odst. 1 kompetenčního zákona ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky, finanční trh s výjimkou dozoru nad kapitálovým trhem v rozsahu působnosti Komise pro cenné papíry, daně, poplatky a clo, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a daňové poradenství, věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí, ochranu zahraničních investic, pro tomboly, loterie a jiné podobné hry, hospodaření s majetkem státu, privatizaci majetku státu, pro věci pojištěven, penzijních fondů, ceny a pro činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Podle ustanovení § 38 odst. 1 zákona o myslivosti ústřední řízení myslivosti v České republice přísluší Ministerstvu zemědělství České republiky; přitom spolupracuje s pověřenými zástupci mysliveckých a ostatních zainteresovaných organizací. V okresech řídí myslivost okresní úřady; přitom spolupracují s pověřenými zástupci vlastníků a nájemců honiteb a mysliveckých organizací.

Podle zákona o myslivosti je výkonem státní správy v oblasti myslivosti na ústřední úrovni pověřeno ministerstvo zemědělství (s účinností od 1. 1. 1996 po novele provedené zákonem č. [289/1995](#) Sb. na území národních parků ministerstvo životního prostředí a okresní úřady vykonávají státní správu v okresech. Ministerstvo zemědělství vykonává činnost koncepční, zaměřenou na obecné otázky myslivosti z hlediska celorepublikového, například má pravomoc upravit kvalifikaci mysliveckých

hospodářů, jejich povinnosti a oprávnění (§ 15 odst. 1), z důvodu obecného zájmu omezit nebo zakázat výkon práva myslivosti v některých honitbách či stanovit podmínky jeho výkonu a vydávat pokyny pro schvalování plánu mysliveckého hospodaření a lovu v takových honitbách (§ 18 odst. 1), vydávat směrnice pro vypracování a schvalování plánu mysliveckého hospodaření a lovu v honitbách (§ 24 odst. 3), stanovit doby lovu a hájení zvěře (§ 26), vydávat pokyny k používání lovecky upotřebitelných psů (§ 28), a pod. v případech, kdy jde o určitý souběh těchto pravomocí se sférou ochrany a zachování životního prostředí, činí tak v dohodě s ministerstvem životního prostředí. Okresní úřad oproti tomu řeší konkrétní otázky spojené s výkonem práva myslivosti ve svém okrese, například uznává honitby, obory a samostatné bažantnice (§ 5 - 13), schvaluje plány mysliveckého hospodaření a lovu (§ 24 odst. 2) a rozhoduje v přestupkovém řízení (§ 38a). Nelze přehlédnout, že zákon o myslivosti přiznává určité pravomoci i ministerstvu financí, které je zmocněno zejména k vydání obecně závazných právních předpisů k bližším podrobnostem o poskytování a výši náhrady za přičlenění honebních pozemků k cizí honitbě (§ 6 odst. 5, § 6a odst. 2, § 8 odst. 1 a § 18 odst. 2), k výši a způsobu úplaty za vyhrazený výkon práva myslivosti (§ 18 odst. 1). Působí tedy především tam, kde je výkon práva myslivosti spojen s otázkami finančního rázu, zejména s vypořádáním peněžních záležitostí.

Podle § 34 odst. 3 zákona o myslivosti škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nemohou být lovem snižovány, hradí stát. Podrobnosti stanoví Ministerstvo financí České republiky, Ministerstvo zemědělství České republiky a Ministerstvo životního prostředí České republiky obecně závazným právním předpisem.

V souvislosti s odpovědností státu za škodu podle § 34 odst. 3 zákona o myslivosti není okresní úřad vůbec zmiňován a ministerstvo zemědělství je spolu s ministerstvy financí a životního prostředí zmocněno k vydání obecně závazného prováděcího předpisu. Tento předpis dosud vydán nebyl a ani žádný jiný předpis blíže nestanoví, kterému státnímu orgánu je svěřeno odškodňování případů odpovědnosti státu za škodu způsobenou zvěří, jejíž početní stavy nelze lovem snižovat. Náhrada škody se podle obecné úpravy hradí v penězích, a jen požádá-li o to poškozený a je-li to zároveň možné a účelné, hradí se škoda uvedením do předešlého stavu (§ 442 odst. 2 ObčZ). Proto uvedené ustanovení reparačního charakteru má do majetkové sféry státu dopad především po stránce finanční a v konečném důsledku se dotýká (bez ohledu na výši nároků) samotného rozpočtu státu. Tato oblast samozřejmě patří do kompetence ministerstva financí. Zároveň lze i z logiky a celé koncepce zákona o myslivosti dovodit, že je-li ministerstvo financí oprávněno rozhodovat o podmínkách a výši úhrad a úplat, tedy o otázkách finančních, z nichž některé se dotýkají státního rozpočtu, je i odpovědnost státu za škodu podle § 34 odst. 3 zákona o myslivosti otázkou, která se resortu financí (ústředního orgánu státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky a hospodaření s majetkem státu) týká více než ministerstva zemědělství a ministerstva životního prostředí, kterým v této oblasti nebyly svěřeny záležitosti finančního charakteru.

Podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. [425/1990](#) Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých opatřeních s tím souvisejících, ve znění předpisů pozdějších, okresní úřad plní úkoly spojené s řešením mimořádných událostí v případě živelních pohrom, havárií nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.

Z uvedené úpravy vztahující se pouze na natolik závažné působení sil, které vyvolává ohrožení zákonem chráněných hodnot, je zřejmé, že za mimořádnou událost nelze automaticky považovat škodu způsobenou zvěří, jejíž početní stavy nelze lovem snižovat. Ta by jen ve zcela výjimečných případech mohla dosahovat takového rozsahu, aby šlo o ohrožení značných majetkových hodnot či dokonce životů, zdraví a životního prostředí. Okresní úřad je tedy povolán k plnění úkolů spojených s likvidací mimořádné události, přičemž jeho pravomoc ohledně náhrady škody by byla dána jen v

souvislosti s odškodněním osob či obcí, kterým škoda vznikla v důsledku poskytnutí osobní nebo věcné pomoci (§ 5 odst. 5 zákona č. [425/1990](#) Sb.). Ani toto ustanovení tedy neopravňuje k závěru, že odškodnění podle § 34 odst. 3 zákona o myslivosti se týká okresního úřadu.

Ze všech těchto důvodů vyplývá, že právní závěr odvolacího soudu, že v řízení o náhradu škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nelze lovem snižovat (§ 34 odst. 3 zákona o myslivosti), jedná za stát Ministerstvo financí ČR jako orgán, jehož se věc týká (§ 21 odst. 2 OSŘ). Pak je i rozsudek odvolacího soudu z hlediska uplatněného dovolacího důvodu [§ 241 odst. 3 písm. d) OSŘ] správný, a dovolací soud dovolání žalované České republiky - Ministerstva financí ČR jako nedůvodné zamítl (§ 243b odst. 1 OSŘ).

Závěr dovolacího soudu, že odvolací soud správně posoudil, kdo za stát v projednávané věci jedná, zároveň znamená, že Ministerstvu zemědělství ČR toto oprávnění nenáleží; nepřísluší mu tedy ani právo podat dovolání. Nejvyšší soud České republiky proto jeho dovolání - aniž by se mohl věcí dále zabývat - podle ustanovení § 243b odst. 4 věty první a § 218 odst. 1 písm. b) OSŘ odmítl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgánem inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)